

جریان شناسی سلفی گری

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: حسن عبدی پور

استاد راهنما: حجت الاسلام و المسلمین آقای دکتر غلامرضا بهروز لک

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ احمد مبلغی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: مرکز مدیریت حوزه علمیه قم

تاریخ دفاع: 1388

واحد:

کلمات کلیدی: سلف، سلفی گری، سنت وهابیت، توحید، ابن تیمیه

سلفی گری از جمله باورهای نوظهور و تاثیر گذار بخش عظیمی از جهان اسلام است که در سراسر جهان در حال رشد و نمو است که در برخی مناطق به صورت جنبش های سیاسی و اجتماعی ظاهر شده و بر سرنوشت جهان اسلام تاثیر فراوانی نهاده است. در این پایان نامه ضمن اشاره به مفهوم شناسی سلفی گری، روش برخورد سلفیه با مسائل دینی معاصر تبیین و آبخور اصلی تفکر سلفیان، مبانی احمد بن حنبل و شاگردان وی دانسته شده است. در ادامه با توجه به این که ابن تیمیه به تبعیت از آموزه های اهل حدیث با عقل در ستیز بود و به ظاهر شرعی تمسک می جست و حربه تکفیر را در رد مخالفان خود در قرن هشتم به کار برد، وی را باید پایه گذار نهضت سلفی گری معرفی کرد. رساله مدعی است که جریان عقل ستیز در عصر حاضر در وهابیت و شاخه های سلفی گری احیاء شده و این جریان به رد مطلق دستاوردهای بشری به عنوان بدعت می پردازد. در ادامه، سلفیه به عنوان مکتبی معرفی شده که مبتنی بر بازگشت به سیره و اندیشه ای است که به حدیث شناخته می شود، هم چنین تشبیه و تجسیم از ارکان و مبانی زیر بنایی این جریان به شمار آمده و اخذ به ظواهر آیات و روایات و نفی هرگونه تفسیر و تاویل، حدیث گرایی افراطی، تقلید محض از رفتار و اعمال سلف، گریز از نوآوری و اجتهاد از مهمترین ویژگی های این مکتب شناخته شده است. در این تحقیق، سلفیه به چهار گرایش عمده شامل: سلفیه اصلی، سلفیه معتدل، سلفیه طرفدار آلبانی، سلفیه سیاسی - جهادی تقسیم شده که از میان آن ها سلفیه سیاسی - جهادی توانسته است به یک سازمان قدرتمند با سازمان دهی منظم در بسیاری از کشور های اسلامی، هسته های فعال تشکیل دهد که بارز ترین آن القاعده و طالبان هستند. در ادامه به مبانی معرفت شناسی و معنا شناسی سلفی گرایان پرداخته و مخالفت با هر گونه تاویل، انکار مجردات و صحت خبر واحد در اعتقادات به عنوان مبانی سلفیان معرفی شده است. در پایان ادعای وهابیان در مصادره کردن اصطلاح (سلفیه) برای خود، به چالش کشیده شده و ضمن بدعت خواندن مذهب نو ظهور سلفی، به پیامد های زیان بار جریان سلفی گری معاصر اشاره

شده است.